

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ผลกระทบทางเศรษฐกิจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
การปรับโครงสร้างการผลิตการเกษตรของอำเภอ
ไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นายสุวิทย์ จันทร์แสนตอ

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วสันต์ ศิริพุด ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แมน สารรัตน์ กรรมการ
อาจารย์ ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การศึกษา 2 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกรก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างการผลิตการเกษตร เพื่อหาผลกระทบทางเศรษฐกิจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนี้ (2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการปรับโครงสร้างการผลิตการเกษตรในส่วนของเกษตรกร หน่วยวิเคราะห์ ได้แก่ ครัวเรือนเกษตรกร ตัวอย่างที่ทำการศึกษาได้แก่ เกษตรกรลูกค้าข.ก.ส.ในอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 95 ราย ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เก็บข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลทุติยภูมิได้จากการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่เป็นชาย อายุประมาณ 41 - 60 ปี มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีสมาชิกในครัวเรือน 4-8 คน แรงงานเกษตรในครัวเรือน 1-2 คน และแรงงานเกษตรจ้าง 1-2 คน เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีรายได้ในภาคการเกษตรเป็นหลัก ซึ่งมีรายได้การเกษตรก่อนเข้าร่วมโครงการเฉลี่ย 77,473.16 บาท ต่อรายต่อปี แผนการผลิตของเกษตรกรส่วนใหญ่เปลี่ยนจากการผลิตพืชไปเป็นการลงทุนในการเลี้ยงโคนม และทำให้มีรายได้การเกษตรโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 77,473.16 บาทเป็น 273,541.26 บาท จากการศึกษากษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการร้อยละ 48.42 เข้าใจว่าเงินกู้ที่ได้รับเป็นเงินกู้ของรัฐบาล เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแผนการผลิตของตนเอง

ร้อยละ 63.16 และมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นร้อยละ 89.47 ในด้านความคาดหวังของเกษตรกรจากการเข้าร่วมโครงการพบว่าสิ่งที่เกษตรกรคาดหวังเมื่อเข้าร่วมโครงการ คือ จะได้รับความรู้ในการผลิตจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมากกว่าเดิม จะนำเงินกู้ที่ได้ไปทำการผลิตการเกษตรตามที่ตั้งใจไว้ โครงการนี้จะช่วยให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จะทำให้ได้รับผลผลิตตามแผนการผลิต จะได้รับเงินกู้เพียงพอกับความต้องการในการผลิต และได้รับการติดตามดูแลจากเจ้าหน้าที่เป็นประจำ

จากการศึกษาพบว่าปัญหาสำคัญของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ คือ คุณภาพของโคดำ โคนเป็นโรค ไม่มีตลาดรับซื้อน้ำนมที่แน่นอนทำให้ราคาน้ำนมต่ำ อาหารหยาบหายากในฤดูแล้ง และวงเงินกู้ไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการคือ จัดหาตลาดให้เพียงพอกับปริมาณน้ำนม สร้างโรงงานแปรรูปเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากนมในเขตอำเภอไชยปราการ มีพื้นที่ส่วนกลางไว้ให้สมาชิกปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ เพิ่มวงเงินกู้ให้เพียงพอกับความต้องการในการผลิต และจัดเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ให้เพียงพอในการติดตามดูแลโคของเกษตรกรในโครงการ

Independent Study Title	Economic Impact on Farmers Joining Agricultural Production Restructuring Project in Chaiprakarn District of Chiang Mai Province	
Author	Mr. Suwit Chansantor	
MLEcon	Economics	
Examining Committee	Assist.prof. Vasant Siripool	Chairman
	Assist.prof. Man Sararat	Member
	Lecturer Thanet Sriwichailamphan	Member

ABSTRACT

The two main objectives of this study were : (1) to study economic condition of farmers before and after joining the project. (2)to analyze problems and obstacles in this project. Samples used in this study were 95 farmers who participated in this project in Chaiprakarn district of Chiang Mai province. The data collection was done from the above mentioned groups by using questionnaires. Secondary data obtain from different sources.

The study found that most of the farmers who participated in the project were males aged between 41– 60 years old. Majority of the sample completed grades 4 –6. The numbers of members in the family were 4 – 8 persons. Each family had 1 – 2 members working on their own farm and 1 – 2 were hired from outside. Most of the farmers who participated in the project had income from the agricultural sector. Before the participation in the project their agricultural average incomes were 77,473.16 Bahts. The production plan changed from planting to investment in milk cow breeding . Thus increased their family average Agricultural income from 77,473.16 Bahts per year to 273,541.26 Bahts.

The study found that 48.42 percent of farmers who participated in the project thought that the loan was from the government , 63.16 percent of participants chose the production plan by themselves , and 89.47 percent of them actively conveyed their ideas to the project. The study

of their expectation from the project found that farmers expected to get more knowledge from the officers, wished to have better lives; obtained the products according to the plan ; got a sufficient loan and better advice from the officers .

The study found that the main problems of farmers joining this project were low quality of milk cow with diseases; no markets for raw milk products and insufficient loans. The suggestions of participants were to find new markets for the products ; set up milk factory in Chaiprakarn District ; increase the amount of loan to cover the production plan , and to provide sufficient concerned officers to implement the plan.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University